THE BRITISH ESPERANTIST

WITH WHICH IS INCORPORATED

INTERNATIONAL LANGUAGE

VOL. XXX, No. 378. OCTOBER, 1936.

LA REDAKCIO KOMENTAS

ANTAŬ du monatoj, raportante la rezulton de la baloto pri la translokigo de la Centra Oficejo de U.E.A., ni firme kredis, ke la kriza situacio estas likvidita, kaj ke nia internacia organizo, sub la saĝa gvidado de Generalo Bastien kaj la energia adminstrado de S-ro Goldsmith, de tiam povos senhalte antaŭeniri. Samtempe ni montris nian ĝojon, ke la Universala Kongreso povos sin dediĉi al konstrua laboro, ne ĝenate de organiza disputo.

Internaciaj Aferoj.

Sed ve, niaj esperoj trompiĝis. En alia paĝo de tiu ĉi numero ni prezentas raporton pri la okazintaĵoj, kiuj sekvis la baloton. Malgraŭ la klare esprimita deziro de 80% el la voĉdonintaj delegitoj, la kelkpersona opozicio en Svislando montris, ke ĝi estas preta utiligi ĉiujn rimedojn por prokrasto, ĉikano kaj malhelpo de la efektivigo de la "popola" volo. Por tion fari ĝi utiligas ĉiun eblan subtilaĵon, kiun provizas la svisa leĝaro, kaj ni ne dubas, ke elĉerpinte tiujn rimedojn, ĝi trovos aliajn, tiel ke la regula funkciado de U.E.A. povus esti interrompata dum—eble—pli ol unu jaro.

* * *

Tion povas toleri nek la Esperantista popolo, nek la elektitaj gvidantoj de nia internacia movado, nek la financoj de U.E.A. Ĉiu, kiu konas la historion de la klopodoj por akordiĝo faritaj dum la pasintaj monatoj, bone scias, ke la Prezidanto kaj Komitatanoj faris ĉiun eblan paŝon por eviti la rompon, kiu nun fariĝas neevitebla. Kun bedaŭro ĝi trovas sin devigata forlasi la malplenan ŝelon de tiu nobla Asocio, kiun Hector Hodler fondis en 1908, kaj savante ĉion bonan—krom la nomo—kio restas el la malnova U.E.A., fondi per ĝi novan organizon, kun sidejo en Londono, kiu portos la provizoran titolon de *Internacia Esperanto-Ligo*.

La Nova Ligo.

Al tiu agado, kiel ni raportas alikoke, la Konsilantaro de B.E.A. donis sian unuaniman aprobon, kaj ĝi atendas la fidelan subtenon de ĉiuj ĝisnunaj delegitoj kaj membroj de U.E.A.

* * *

Vere ne temas pri nova organizaĵo. Sed, se la svisaj leĝoj devigas, ke la sidejo de la laŭleĝa U.E.A., kontraŭ la demokrate esprimita deziro de ties konstituantoj, restu en Svislando, kie ĝi laŭ faritaj pruvoj ne povas plu vivi—kaj ĝi povas tion devigi dum la mortiga periodo de multaj monatoj,—restas nenia alternativo. La nomon, la konstitucion, la restaĵon de la grandparte formanĝita garantia kapitalo, kaj la ŝuldojn, ni testamentas al niaj svisaj samideanoj. La korpon, la kapon, la koron kaj la animon ni restarigas, nur sub alia nomo, en Britlando, kaj ni estas konvinkitaj, ke preskaŭ senescepte la Landaj Asocioj sekvos la ekzemplon de B.E.A.

Nur nova Nomo.

La solaj, kiuj povus malgajni per tio, estas la Dumvivaj Membroj de U.E.A., sed estas jam decidite, proponi al ili dumvivan membrecon de I.E.L. sen plua pago.

* * *

En paĝo 384 de la nuna numero aperas artikolo de la vigla sekretario de la grupo en Bromley, kiu jam tiel bone laboris por la Tri-Jara Plano. Li alvokas al rekonsidero de la proponoj, prezentitaj en Swanwick, pri reformo de la grupa sistemo de B.E.A. Klarigoj pri la proponoj aperis en nia junia numero. Ni rekomendas la alvokon de S-ro Barnes al la serioza atento de la membroj.

La Grupa Sistemo.

LA KONGRESO EN VIENO

Daŭrigo kaj Fino.

Ŝipveturo sur Danubo

Mardon vespere, post duontago dediĉita al kunsidoj de la Komitato de U.E.A., la Esperantista Akademio, la Katolikoj, Stenografistoj, Veterinaroj, Komercistoj kaj Skoltoj, la kongresanoj povis elekti inter du allogaj ekskursoj.

Tiuj, kiuj ne preferis viziti la Prater, kondukate de Vienaj Esperantistoj, povis ĝui ŝipekskurson sur Danubo. La vetero favoris, sed iom troa pleneco de la ŝipo malhelpis la komforton. Fine, tamen, oni sukcesis fari sufiĉe da spaco por danci, akompanate de Viena muzikistaro, kiu ludis dum la tuta, bela veturo.

Kunvenoj kaj Prelegoj

Merkredo estis laborplena tago. Okazis pluaj fakkunsidoj : de Kristanoj, Baha'anoj, Fervojistoj, Ĵurnalistoj, Filatelistoj, Instruistoj, Poŝtistoj, Juristoj, Sciencistoj, kaj la specialaĵo de la nuna Kongreso: Konferenco de la Virinoj. Oni ankaŭ ne forgesu la komitaton de U.E.A., kiu denove kunvenis.

Tiumatene daŭris la Somera Universitato. Japana samideano prelegis pri la familia sistemo en sia lando, kaj precipe pri la situacio de la japanaj virinoj. Li admonis al okcidentanoj, ke ili penu fari por si klaran bildon pri la vivo en oriento, studante ĝin per Esperanto.

Sekvis Kalomano Kalocsay, nia fama hungara verkisto, kiu, sub la temo *La Esperanta Literaturo*, pritraktis la disputigan temon de neologismoj, apologiante la propran sintenon kaj pledante por la riĉigo de Esperanto pere de la literaturo.

Poste parolis Prof. Kamaryt pri ĉeĥa filozofio, kaj D-ro Spielmann, Direktoro de la Svisa Esperanto-Instituto, pri Esperanto en la servo de P.T.T.

Ekskursoj kaj Laborkunsido

Ĵaŭdon oni dediĉis al tuttagaj ekskursoj al diversaj lokoj. Unu karavano veturis aŭtobuse por viziti Raxalp, kies supron, 2000 metrojn altan, oni atingis per kablo-fervojo, revenante al Vieno tra la pitoreska Semmering. Alia ekskurso celis la 1800-metran Schneeberg, per dentrada fervojo. Krom tiuj ĉi, okazis aŭtobusaj veturoj al Gumpoldskirchen, St. Pölten, kaj aliaj vidindaj lokoj en la regiono. Kongresanoj, kiuj ne partoprenis la oficialajn ekskursojn, profitis la okazon por esplori la vidindaĵojn de Vieno.

Vendredon matene okazis la dua labor-kunsido, kies tempon preskaŭ tute plenigis daŭra diskutado de la krizo rilate al internacia organizo. Posttagmeze kunvenis Sciencistoj, Kuracistoj, Virinoj, Kontraŭuloj de Alkoholo kaj Tabako, Instruistoj. Samtempe okazis la Ĝenerala Kunsido de Aŭstria Esperanto-Asocio.

La Internacia Balo

Sub la kutima devizo : "La Kongreso Dancas," la vendreda vespero alportis unu el la brilpunktoj de la Kongreso. La granda festsalonego de Hofburg denove pleniĝis per samideanoj, sed ĉi tiun fojon feste vestitaj aŭ en naciaj kostumoj, ne por aŭskulti salutparoladojn, sed por amuziĝi laŭ la ritmo de la nemortigebla Viena muziko. Alterna ludado de du orkestroj provizis seninterrompan akompanon.

Okazis ankaŭ prezento de kantoj kaj popoldanco, kaj la elekto de "Miss Esperanto," la belreĝino de la Kongreso. El la granda nombro da belulinoj, kiuj sin prezentis por tiu konkurso, oni elektis ĉarman japaninon. Kaj estas tamen maliculoj, kiuj diras, ke la Esperantismo estas nur Eŭropana movado.

Ferma Kunsido

Sabato estis la lasta tago de la Kongreso, kaj tiumatene okazis la Ferma Kunsido, kiu samtempe ankaŭ estis laborkunsido. La Prezidanto raportis pri la aktuala situacio rilate al la svisaj protestintoj, kaj oni decidis fari lastan provon pri akordiĝo kun ili por eviti disrompon de U.E.A. (vidu en paĝo 385).

S-ro Petit (Francujo) raportis pri la laboro de la Komitato dum la semajno. Okazis naŭ kunvenoj, kun entuta daŭro de 20 horoj. Interalie estas diskutitaj : translokigo de la oficejo, aranĝo pri konferenco kun temo "Esperanto en la Praktiko" okaze de la Pariza Ekspozicio je Pentekosto, 1937, starigo de Landaj Asocioj ekster Eŭropo, interkonsento kun S-ro Teo Jung pri la "gazeta demando," kunlaborado kun neneŭtralaj organizoj, Internacia Gazetara Servo, la Jubilea Kongreso en Varsovio kaj multaj administraj aferoj. Generalo Bastien faris dankan kaj laŭdan paroladon al la organizintoj de la Kongreso, la altrangaj protektoroj, kaj la protokolanto, S-ro E. Werner. S-ro Kortega Konsilisto Hugo Steiner respondis por danki al la Prezidanto kaj la ĉeestantoj. Siavice li dankis ĉiujn, kiuj helpis lin ĉe la kongresaj laboroj.

Post akcepto de rezolucio konfirmanta la Deklaracion de Boulogne, Prof. Bujwid parolis pri la Jubilea Kongreso okazonta en Varsovio, kaj invitis ĉiujn partopreni. S-ro Leo Belmont deklamis poemon pri la Viena Kongreso, kaj S-ro L. Ŝapiro invitis al Postkongreso en Bialystok en 1937.

Fine, S-ro J. R. G. Isbrücker proponis dankon al la Prezidanto pro lia kapabla gvidado de la kunsidoj. Meze de granda aplaŭdo finiĝis la kunsido, kaj kun ĝi la Dudek-oka.

Priskribo de la postkongresa vojaĝo "Tra Aŭstrio," kun fotoj, aperos en nia novembra numero.

LA A B C DE EDZECO

De HAROLD W. SPEIGHT

La Edzo. La Edzino.

Loko : Norda Anglujo. Horo : Matenmanĝo. La edzo legas ĵurnalon.

Ŝi : Mi estas pensinta . . .
Li : *Ah!*
Ŝi : Ne estu sarkasma ! Mia cerpo . . .
Li : . . . bo.
Ŝi : Ho jes, lertulo ! Korektu min. Vi povas paroli la lingvon, kiam plaĉas al vi.
Li : *'t so ?*
Ŝi : Nu mi intencas sugesti, ke ni praktiku la paroladon pli ofte . . .
Li : (*ternas*) Ĉo !
Ŝi : Ha, vi malvarmumis ! Vi devas viziti la kuraciston hodiaŭ vespere, se vi havas sufiĉe da . . .
Li : *Dough.*
Ŝi : Ne, tempo. Ne estu malsaĝa.
Li : *Eh ?*
Ŝi : Vi ja estas malĝentila. Aŭskultu ! Ĉu vi scias, kio estas via plej granda malamiko ?
Li : *Foe ?*
Ŝi : Jes. La maldiligenteco . . . vi ne sufiĉe praktikas la paroladon.
Li : *Go . . .*
Ŝi : Ne blasfemu, malbonulo ! Vi estas tiel pekema kiel via frato . . .
Li : *Joe ?*
Ŝi : Jes, unu viro kia Jozefo en familio estas sufiĉa.
Li : Ho !
Ŝi : Ne koleriĝu ; vi scias, ke mi parolas la veron.
Li : (*tusas*) Ĥo !
Ŝi : Ne glutu la nutraĵon tiel avide . . . vi sufokos vin . . . vi devas maĉu . . .
Li : -i.
Ŝi : Vere. Maĉi. Vi estas lerta Esperantisto ; vi korektas min, sed preskaŭ neniam parolas la lingvon. Jen vi sidas kaj legas la ĵurnalon, dum viaj manoj moviĝas inter la buŝo kaj telero kiel . . . kiel . . .
Li : *Yo-Yo ?*
Ŝi : Vi estas nereformebla ! Mi konsilas pri via sano sed vi nur ŝercas . . . la fino de via mangaĵo estos . . .
Li : . . . ĵo.
Ŝi : Lertulo ! Vi ne estas tiel lerta pri la stomako. Vi trinkas tro multe da teo, pli bona estus . . .
Li : *Cocoa ?*
Ŝi : Eble ; ĝia nutra valoro estas . . .
Li : *Low.*
Ŝi : Tute ne ! Ĝi estas alta. Eble vi preferus trinki bieron, sed por tia kutimo oni devas posedi multe da . . .
Li : Mono.
Ŝi : Jes ! Sed vi jam elspezis tro multon tiamaniere.
Li : *Oh ?*
Ŝi : Ni ŝanĝu la temon. Pri la vespero . . . se restos bele, ni iru al la parko por lui boaton.
Li : Po ?
Ŝi : Ho, eble po unu ŝilingo hore ; mi scias, ke plaĉas al vi . . .
Li : *Row.*
Ŝi : Jes, ni ĝuos feliĉan vesperon.
Li : *So ?*
Ŝi : Ĉu vi ne konsentas ? Eble vi preferus . . .
Li : *Show.*
Ŝi : Nu . . . sed atentu ! Aŭskultu min ! (*Ŝi piedbatas lin sub la tablo*) Jen estas la . . .
Li : *Toe . . . OOH* !
Ŝi : Vi meritas la punon . . . sed aŭskultu ! . . . se pluvos, ni vizitu teatron . . .
Li : Vo . . .
Ŝi : Vodevilon ? Se vi deziras ; mi nur volas, karulo, ke ni ambaŭ trovu sufiĉe da amu . . .
Li : (*levas la okulojn al ŝi kaj ridetas*) . . . ZO !

(*Kurteno*).

POST-CONGRESS THOUGHTS

By C. A. BARNES, M.P.S.

As the Congress referred to is the British event held, this year, at Swanwick, some may think this a little late in appearance. I feel, however, that it is better to write after some reflection and thought on the matter than to arrive at hasty conclusions born of over-enthusiasm or inexperience.

The General Meeting on the Sunday was the focus of our attention, and it gave me some idea why our movement is only partially effective here in Great Britain, when, with the courage of our convictions that we are helping towards a greater brotherhood of peace and understanding, we should be able to push on to an ever-increasing strength, popularity and usefulness. But this opportunity is going to be lost to this generation if we allow well worn, but out of date, rules to govern our present needs and conditions.

Co-operation is urgent, but the Three-Year Plan has proved the naked fact that this quality is far too conspicuous by its absence for us even to attempt to foster. It is something we have to create within our ranks now—with every expediency—so that these well started efforts at expansion may have a sound foundation upon which to rest.

To my way of thinking, the Three-Year Plan—while fine in its conception and present aims—is going to be more useful in awakening the rank and file to the weakness that surrounds us—this lack of unity.

Here let me illustrate more clearly what I mean by reference to an imaginary Federation with six Groups. Over a large area these Groups may be working hard individually. More likely that two, at the most, are working hard, whilst the others carry on in their usual very mediocre way, showing little interest either in other Groups, their Federation or Headquarters. Just how many points can they claim to have obtained as their share towards bringing home the Cup to their Counties? So we find one go-ahead Group fettered by other members of the same Federation—mostly on account, I suggest, of their not getting together and co-operating. This, too, is without the growing number of individuals scattered throughout the Federation, who could, with encouragement, probably add untold weight to affairs if they received some acknowledgment of their existence and some friendly invitation to pool their individual efforts for the sake of their Federation.

We have Headquarters working hard, and here and there these flickering sparks of bounded enthusiasm and enterprise. The link is missing that would unify these efforts, and present to Headquarters solid fronts of encouragement, help and useful strength. It is our Federation centre which is missing—there in name, true enough, but not in actuality, nor pulling steadily on the rein of its unity.

The opportunity was given us at the Congress to remedy this greatest defect in our organisation. The plan was cut and dried; it had the polish that committee and council had given it before its presentation to members; criticism had robbed it of most of its weak points, and there it was, backed by 90 per cent. of the leaders whom we—the rank and file—take it upon ourselves to vote into office. The solution of many of our troubles within our grasp, and yet, on account of the little publicity and discussion among Groups of its need and desirability, and because of the egotistical outlook and obstinate lack of foresight of one or two individuals, the best we can do is to leave the resolution unpassed, and on the table for future consideration—carrying for the second part of the Three-Year Plan this millstone which drags us under the stream of ideas, instead of on the crest with co-operation carrying us towards our objective.

Brother Esperantists! I appeal to you to discuss this matter sanely, and in full measure of common sense, among yourselves, and then bring to our next Congress the full weight of your discussions, clean cut, to carry through this urgent necessity to our complete co-operation with its sequel of success.

Furthermore, I suggest you write, individually or as Groups, to the Editor about this matter, so that your views and questions may be aired and answered in ample time; and to prove, too, that *The British Esperantist*, in its ever improving presentation, *is* read, and can be made the forum of our plans, ideas and accomplishments.

LA INTERNACIA ORGANIZO

LASTAJ OKAZINTAĴOJ

ESPERANTISTOJ sendube bone memoros, ke la voĉdonado de la delegitoj de U.E.A. pri la ŝanĝo de la statuto kaj sekve la translokiĝo de la oficejo montris, ke 80% el tiuj, kiuj voĉdonis, aprobis la ŝanĝon. Pro tio, ĉiu atendis baldaŭan solvon de la problemo kaj komencon de la vere necesa laboro de la Centra Oficejo.

Bedaŭrinde la svisaj protestintoj rifuzis akcepti la rezulton kaj ne ĉesigis la leĝan proceson, kiu malhelpas la translokigon kaj aldonas altajn kostojn al la jam suferanta budĝeto de nia organizo. Por pravigi tiun agon, ili diras, ke la Prezidanto ne formale voĉdonigis la Komitaton pri la okazigo de la delegita voĉdonado. Laŭvorte tio estas vera, sed laŭspirite ĝi ne estas. La Prezidanto voĉdonigis la Komitaton pri la translokigo de la oficejo—por kio estis plimulto—kaj li opiniis tute nenecese denove voĉdonigi ĝin kaj tiamaniere malŝpari 3 monatojn kun la koncernaj altaj elspezoj por *formala* aprobo de la delegita voĉdonado pri aliigo de la statuto, kio estas la natura sekvo de la aprobo jam donita.

S-ro C. C. Goldsmith, kiel vidas lin artisto de *La Praktiko*. **Oni ŝanĝos nur la literojn sur la nazo de la aŭto, kiu daŭre marŝos laŭ la bona vojo.**

Post la 4a de julio la Prezidanto traktis kun la protestintoj, kaj dum la unuaj tagoj de la Viena Kongreso ŝajne estis espero pri akordiĝo. Je la 14a de aŭgusto li ricevis leteron de S-ro Bouvier, kiu malaperigis tiun esperon kaj montris, ke la protestintoj estas decidintaj konduki la proceson ĝis la fino. Laŭ la kalkulo de la Komitato tio certe daŭrus minimume sep monatojn, kaj laŭ la advokato, eĉ pli ol unu jaron. U.E.A. ne plu posedas sufiĉe da mono por elteni dum tiom da tempo, ĉar intertempe ĝi povus preskaŭ nenion fari. La protestintoj per leĝa proceso malebligas la funkciadon en Londono, kaj ankaŭ malpermesas, ke la elektita Direktoro laboru en Ĝenevo, dirante ke li estas elektita nur por Londono. Fakte, do, tio signifas la morton de U.E.A. Pro tio, la komitatanoj en Vieno, kun granda bedaŭro, unuanime akceptis la jenan rezolucion :—

La Ĉeestantaj komitatanoj* de U.E.A., post lego—

1. de la letero de S-ro Bouvier, de la 30a de julio, 1936, kiu antaŭvidigas esperon de akordiĝo pri la nuna proceso.
2. de la letero de S-ro Bouvier, de la 13a de aŭgusto, 1936, kiu malaperigas tiun esperon kaj montras, ke la protestintoj estas decidintaj konduki la proceson ĝis la fino,

konsiderante, ke tiu decido de la protestintoj malhelpos la translokigon de la oficejo de U.E.A. al Londono dum pluraj monatoj ; ke tio igas neebla la komencon de la laboro por la venonta jaro kaj eĉ ĉiun seriozan taskon dum pluraj monatoj ; ke en la nunaj cirkonstancoj tio signifas la morton de U.E.A.

komisias sian Prezidanton por fari tuj ĉe S-ro Stettler kaj ĉe la protestintoj lastan klopodon por ke tiuj ĉi rezignu sian agadon kaj por eviti la baldaŭ timotan katastrofon ;

En okazo de malsukceso aŭ de netuja sukceso,

decidas, ke la Landaj Asocioj, respektive la Komitatanoj, estos petitaj, ke ili tuj eksiĝu el U.E.A., kaj fondu novan Asocion sidantan en Londono ; ne akceptas la eksiĝon de S-ro Goldsmith kiel Direktoro, kaj decidas, ke li estos proponita kiel Ĝenerala Sekretario de la nova Asocio.

---

* La Prezidanto (Gen. L. Bastien), P. W. Baas (Nederlando), O. Bujwid (Polujo), J. R. G. Isbrücker (Nederlando), P. Kempeneers (Belgujo), E. Malmgren (Svedujo), A. C. Oliver (Britujo), P. Petit (Francujo), J. R. Scherer (Usono).

Komisias sian Prezidanton kaj sian Direktoron por pristudi post konsiliĝo kun juristoj, la demandojn, kiujn sekvigas tiu rezolucio: provizora statuto, forlaso de la posedaĵo de U.E.A., k.t.p.
Pri la nuna proceso:
En la dirita okazo de malsukceso, decidas, ke la proceso, kiu ne plu interesos la novan Asocion, estos forlasita, post konsiliĝo kun juristoj.

Post la Kongreso la Prezidanto vizitis S-ron Stettler, kiu diris, ke li tute ne enmiksiĝis en la Ĝeneva proceso. Li vizitis S-ron Bouvier, kiu promesis paroli kun siaj amikoj, kaj doni respondon je la fino de aŭgusto. La respondo alvenis, kaj denove montris, ke ili ne volas ĉesigi la proceson.

* * *

Tio montras, ke kelkaj malmultaj personoj tute ne volas akcepti la deziron de la granda plimulto, sed volas devigi la komitaton resti en Ĝenevo, kvankam ĝi bone scias, ke tio estas finance neebla. La komitatanoj, opiniante, ke forta internacia organizo, kiu volas kaj povas labori en la intereso de la movado, estas pli grava ol iu nomo, decidis starigi novan organizon sub la nomo "Internacia Esperanto-Ligo." Ili atendas la subtenon de ĉiu Esperantisto, kiu deziras unuecon kaj bonan laboron.

CECIL C. GOLDSMITH.

La 1an de septembro S-ro C. C. Goldsmith eksiĝis el sia ofico kiel Direktoro de U.E.A. kaj nun agas provizore kiel Ĝenerala Sekretario de Internacia Esperanto-Ligo. Oni nun ellaboras la statutojn de la nova organizo, kies konstitucio estos principe simila al tiu de la forlasata U.E.A.

S-ro Fred Wadham eksiĝis el la ofico de Ĉefdelegito de U.E.A. kaj deklaris sin preta agi en la sama rolo ĉe I.E.L.

Ĉe kunveno de la Konsilantaro de B.E.A., la 12an de septembro, 1936, la ĉeestantoj, laŭ *unuanima* rekomendo de la Ekzekutiva Komitato, *unuanime* decidis, ke (1) B.E.A. tuj malfiliiĝu de U.E.A. kaj filiiĝu at I.E.L.; (2) B.E.A.-reprezentantoj en la Komitato de U.E.A. estu instrukciataj eksiĝi el tiu Komitato kaj akcepti provizoran oficon ĉe I.E.L.; (3) B.E.A. rekomendas al ĉiuj britaj Delegitoj kaj membroj eksiĝi el U.E.A. kaj aliĝi al I.E.L. en la sama rilato; (4) S-ro Fred Wadham estu Ĉefdelegito por Britlando.

INTERNACIA ESPERANTO-LIGO

Domo.—Du malavaraj samideanoj donacis al I.E.L. belan domon, kun ĝardeno, ne malproksime de Londono. Espereble la Centra Oficejo povos ekokupi ĝin en la nova jaro. Detaloj sekvos. Laŭ la kondiĉoj de tiu ĉi donaco, profitos ankaŭ la Jubilea Kaso de B.E.A.

Gazetoj. — I.E.L. kaj S-ro Teo Jung subskribis kontrakton, laŭ kiu *Heroldo de Esperanto* — baldaŭ reaperonta — estos oficiala gazeto de la Ligo. S-ro Jung eldonos ankaŭ la monatan organon de I.E.L., *Esperanto Internacia*, kies unua numero aperos frue en oktobro.

Kotizoj.—Kun tiu ĉi numero de *B.E.* la membroj ricevas folieton kun detaloj pri la kotizoj fiksitaj por 1937. Tiuj, kiuj aliĝas nun, ricevas 15-monatan membrecon kaj la gazetojn—laŭ la klaso de kotizo—dum la sama periodo.

FRED WADHAM,
Brita Ĉefdelegito.

RADIO: LASTHORAJ INFORMOJ

Somera Tempo finiĝas la 4an de oktobro en Belgujo, Britujo, Francujo kaj Nederlando. De tiu dato oni deprenu, por *ĉiu alia lando*, unu horon de la detaloj en paĝo 392.

Horeto.—Brno (325m.) kaj Praha (470m.) 7 okt., 21.15–22.15 GMT: "La Frato de Prometheus".

HAVE YOU EVER SEEN THE HANDWRITING OF DR. ZAMENHOF?
IF NOT, NOTE THIS:

Al la „cigaredo Esperanto" mi deziras la plej bonan sukceson.
Via,
Zamenhof

LA CIGAREDO ESPERANTO

(THE ESPERANTO CIGARETTE)

These Cigarettes are warranted Hand-made from a blend of the purest Virginian Tobaccos, and every precaution is exercised in their preparation to ensure a uniform and high-grade article.

Price, per packet of 20, 1/6, post free. for 10 packets, 14/–, post free.

FROM THE B.E.A.

SOLE PROPRIETORS:
BUCHANAN, SCOTT & Co.,
GLASGOW, C1.
(WHOLESALE ONLY).

WORLD YOUTH CONGRESS, GENEVA

BRITISH DELEGATION AND ESPERANTO

At a time when the news of international affairs is becoming more and more a series of failures and breakdowns in collaboration between nations, the World Youth Congress held in Geneva from August 31st to September 7th was an encouraging gathering. Unfortunately it received far too little publicity in the press.

The Conference was organised under the International Federation of League of Nations Societies, with the aim :—

(1) to provide an opportunity for youth in all countries to exchange ideas on international affairs and to reach agreement upon a common plan of international co-operation for the prevention of war and the organisation of peace ;

(2) to discuss concrete possibilities of co-operation of youth of all countries, based upon mutual understanding and mutual respect for opinion, to attain those ends ;

(3) to strengthen the links between the organisations of youth themselves and between the League of Nations Societies.

It is with great pleasure that we are able to announce that the Committee Meeting of the British Delegation, held at the Y.W.C.A., Gt. Russell St., W.C.1, on August 22nd, adopted a Resolution requesting the World Youth Conference to recommend the furtherance of Esperanto among the world youth organisations. Owing to an overloaded agenda, this was not brought up before the Conference itself, but we understand is to be dealt with by the Continuation Committee at the end of October. This Committee is the co-ordinating body established to continue the work and aims of the conference.

The British Delegation was a strong and representative group, organised through the help of the League of Nations Union. The endeavour of the Youth of the World to come together in a common effort towards world understanding and peace is deserving of success, and certainly it has the fullest sympathy of Esperantists. It is to be hoped that it will have not only their sympathy, but also increasing active collaboration.

It will be recalled that the Youth Section of the League of Nations Union recently recognised Esperanto among the languages for foreign correspondence. Also, the Youth Hostels Association Handbook contains an Esperanto vocabulary. For Scouts and Guides there is the Skolta Esperantista Ligo ; and there is active co-operation between International Friendship League and our movement. To encourage closer working with youth societies, the London Esperanto Federation has just formed a Youth Section for the benefit of its younger members—a step which might be copied by some of our other Federations.

VIZITO AL LA ESPERANTO-DOMO EN ARNHEM

De L. T. Impey.

De la 8a ĝis la 16a de aŭgusto mi, kiel gajninto de la "Leakey" stipendio aljuĝita de la B.E.A., estis gasto en la Esperanto-Domo, Arnhem.

Tie, kun proksimume kvardek personoj el naŭ aŭ dek landoj mi partoprenis la Seminarion por Cseh-metodaj instruistoj, sub la gvidado de Pastro Cseh.

Arnhem mem mi trovis sufiĉe nova urbo kun belaj parkoj, arbaroj kaj ĉirkaŭaĵoj. Ĝi lokiĝas en unu el la malpli ebenaj kaj pli arbaraj partoj de Nederlando. La Domo estas en belega parko kun du-tri lagetoj.

La kurso daŭris dum kvar horoj ĉiutage (de la 9a ĝis la 1a ptm.) kaj, krom la klarigo de la kurs-lecionoj de Pastro Cseh, ni aŭskultis la spertojn de F-ino Saxl kaj S-ro Pragano, du Cseh-instruistoj, konataj de multaj en Anglujo.

Afablaj Arnhemanoj venis al la domo ĉiun posttagmezon kaj kondukis la vizitantojn al diversaj vidindaĵoj. Tiel ni konatiĝis kun la lando kaj kun la loĝantoj rekte per Esperanto kaj sen tradukado.

La Domo estis sub la mastrumado de S-ino Isbrucker, kiu tiel bonvenigas kaj akordigas la vizitanton al Esperantujo, ke neniu sentas sin eksterlande.

Fine, la gastoj tiom interkonatiĝis kaj intermiksiĝis, ke mi demandas, ĉu iu, en tiaj favoraj cirkonstancoj, ne povas ĝui kaj la kurson kaj la libertempon ? Espereble en la estonteco mi havos okazon denove viziti la Domon kaj renkonti la amikojn, kiujn mi tie trovis.

OUR BOOKSHELF

Books starred are stocked by the B.E.A. Others should be ordered not from the B.E.A. but from the address given.
POSTAGE EXTRA.

***Sango kaj Sablo.**—*Vicente Blasco Ibáñez. Trad. el hispana lingvo Ramón de Salas. Eldonis Aragona Esperanto-Federacio.* 232 *pp. Broŝ.* 5ŝ. 6p.

En tempo, kiam la nove naskita hispana respubliko ankoraŭ baraktas por sia vivo, estas interese legi verkon de unu el tiuj liberaluloj, kiuj plej forte laboris por la starigo de tiu respubliko.

Sed Blasco estas malpli konata kiel politikisto, ol kiel romanverkisto. Per siaj romanoj li spegulas la vivon de la diversaj regionoj de tiu Hispanujo, kies moroj kaj tradicioj estas pli bone konataj, ol tiuj de la nova Hispanujo nun evoluanta.

El ĉiuj moroj, tiu, kiu unua venas en la menson de la eksterlandano, estas la tradicia amo al la popola sporto de bovbatalado, kiu formas la kadron de tiu ĉi romano. Kion la nehispano tamen ofte nescias, estas, ke tiu sporto multe perdis sian popularecon dum la pasintaj jaroj, krom en la sudo—scenejo de *Sango kaj Sablo*—kie la popolo estas malplej influita de la industriismo, kaj de la pli humana kulturo, kiun Hispanujo sorbas el Norda kaj Okcidenta Eŭropo.

Fidele prezentanta la vivon de unuagrada matadoro, kiu altiras publikan aklamon kaj adoron multe pli intensan, ol tiun, kiun ĝuas "stelulo" de Hollywood, la aŭtoro testamentis al venontaj generacioj vivan bildon pri forpasanta fazo de la hispana kulturo. Detalaj priskriboj de la "ludbataloj" povas naŭzi humanan leganton, kaj Blasco plene ekspluatas la pitoreskon, tamen ne kaŝante la kruelecon, de tiuj ĉi grandiozaj festoj de la popola sadismo.

Li tamen scias taŭge lokigi la kulpon. Priskribinte en la lasta ĉapitro batalon, per kiu ne nur la taŭro (teknika esprimo uzata en la Esperanta traduko por prezenti virbovon aparte breditan por la areno), sed ankaŭ la matadoro, aŭ spadulo, renkontas sian morton, li finas per la jenaj vortoj :—

> Malfeliĉa taŭro ! Malfeliĉa spadulo ! . . . Subite la bruema amaso ekkriis gaje. La spektaklo daŭras. Naciao fermis siajn okulojn kaj streĉis siajn pugnojn.
>
> Jen kiel la vera, la nura rabbesto raŭke blekas.

Utila aldono estas numeritaj klarigoj pri la teknikaj esprimoj uzataj en la romano, kaj pri vortoj kaj nomoj, kiujn nehispana aŭ ekster-Eŭropa leganto verŝajne ne komprenus. F. W.

Kanto al mia Koro.—*Dragutin Tadijanoviĉ. Trad. kaj eldonis Josip Velebit, Zagreb, Jugosl.* 68 *pp. Prezo ne montrita.*

Eldoninte la libreton, la tradukinto pruvas, ke li altgrade posedas la lingvon, sed li ne pliriĉigis nian literaturon, nek bone reklamis la kroatan kapablon por poetiko.

K. R. C. S.

Norvega Kantareto.—*Kompilis Liv Sandberg.* 40 *pp. Prezo ne montrita. Norvega Esperantista Ligo.*

Tekstaro de 34 kantoj, plejparte norvegaj. Espereble la kolekto tre utilos al la grupoj en Norvegujo, kaj ni deziras al ĝi bonan disvastiĝon. Se la literatura valoro de la tradukoj ne estas tre alta (kaj veran poezion oni ne ofte trovas ĉe tiaj tradukokolektoj), ĝi almenaŭ atingis nivelon ne tro malkontentigan : tamen apostrofoj tro abundas. *Sur la Monto* estas eĉ iom bela.

M. C. B.

Universal Brotherhood.—Marŝo, en la formo de kanto kaj instrumenta interludo. Vortoj kaj muziko de R. Woolfstein, 217 Richmond Rd., London, E.8. Esperanta traduko de H. W. Holmes. Prezo 1ŝ. 6p., ĉe S-ro Woolfstein.

MINIATUROJ

Originalaj poemoj verkitaj de

GEOFFREY DALRYMPLE NASH

Tole bindita. Prezo estis 2ŝ. 6p.

NUN NUR 1ŝ. 6p., afranko 2p.

"Kiu volas havi bukedon da facil-digestebla poezio, tre gusteme preparita kaj alportita, jen okazo."

Svenska Esperanto-Tidningen.

Eldonita de

The Esperanto Publishing Co., Ltd.,

Mendebla ĉe

B. E. A.,

142 High Holborn, London, W.C.1.

Tutmonda Fakadresaro 1936 (ILEPTO).—73 pp., *Ilepto,* 324 *Rue Lecourbe, Paris XV. Prezo ne montrita.*

Adresaro de kolegoj de la Internacia Ligo de la Esperantista Poŝt- kaj Telegraf-Oficistaro, kaj informoj pri Fakasocioj, Fakorganoj, Teknikaj Revuoj, kaj la Filatelia Mondo, tra la tuta mondo. Utila libro, modele aranĝita. Amuza erareto: *ilies* anst. *ilia.* Ĉiu, kiu sin interesas pri la Adresaro, la Esperanta movado ĉe P.T.T., aŭ ĝia bonega organo *La Interligilo de l'P.T.T.*, sin turnu al la adreso supre nomita.

Jarlibro de la Lingva Komitato, 1936.—40 *pp.*, 2 *frankoj, ĉe Esperantista Centra Librejo,* 11 *Rue de Sèvres, Paris* 6.

Enhavo : Statutaro, Interna Regularo, Nomaro kaj Adresaro de la L.K.-anoj, k.s. Oni forigis kelkajn rubrikojn ne plu aktualajn, kaj aldonis mallongan historion de la Lingvaj Institucioj, Informojn pri naciaj diplomoj, kaj Alfabetan Liston de vortoj oficialigitaj en 1934 kaj 1935 (Oficialaj Aldonoj V kaj VI) kun tradukoj angla, franca, germana, hispana, itala, kaj pola. Troviĝas ankaŭ listo de Landnomoj laŭ la Zamenhofa Sistemo.

Jarlibro de S.A.T., 1936.—15*a jaro.* 24 *pp.* 67 *Avenue Gambetta, Paris* 20. Statuto, Gvidantaro, Adresaro, Informoj pri Laboristaj Esperanto-Asocioj kaj la rilato de S.A.T. al ili; Esperanta Gazetaro, Librolisto. Nur por membroj de S.A.T.

Ich spreche Esperanto !—*Einführung in die Esperanto-Konversation. D-ro E. Pfeffer. Dua Eldono. Tagblatt-Bibliothek* 426. *Steyermühl-Verlag, Wien.* 65 *pp., unu respondkupono.*

Rekomendinda konversacia frazaro kun dialogoj diverstemaj. Germana teksto en flanka kolumno. La Tagblatt-Biblioteko jam enhavas aliajn Esperanto-eldonaĵojn el la plumo de D-ro Pfeffer, kiuj vendiĝis grandnombre. Al ili la unua estas inda kolego.

Warum Esperanto? Warum Deutscher Esperanto-Bund?—22 *pp. Deutscher Esperanto-Bund, Oppellstr.* 50, *Dresden N.*6.

Propaganda broŝuro en germana lingvo. Respondo al oponoj, apologio de G.E.A., kaj pozitiva faktaro por konvinki dubemulojn.

Amerika Esperanto-Kantlibro.—De 1931 S-ro H. I. Keyes pretigis kolekton da kantoj por la usona samideanaro. Ĝi atendis publikigon ĝis nun, sed en la aprila numero de *The American Esperantist* aperis la unua duono—22 kantoj—kaj supozeble la ceteraj aperos en posta numero. Oni povas ricevi la aprilan numeron kontraŭ 15 cendoj por unu ekz., aŭ po 10 cendoj por almenaŭ 5 ekz., sendotaj al unu adreso, ĉe E.A.N.A., 1517 H Street N.W., Washington, D.C., U.S.A.

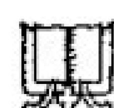
La kantoj ne estas ĉiurilate nekritikeblaj, sed ili estas plejparte tute bonaj. Ni rekomendas ilin al sekretarioj, kiuj deziras novaĵojn por grupkantado. Oni povas iom bedaŭri, ke la aŭtoro aperigis kelke da duplikataj tradukoj de kantoj jam aperintaj en *Kantaro Esperanto* aŭ *Himnaro Esperanta,* anstataŭ dediĉi sian talenton sole al kantoj ankoraŭ ne tradukitaj.

La Granda Reĝo.—*De Patro Joaĥim, SS. CC.* 22 *pp., senpage, ĉe Sekretariejo de la Surtronigo de la S. Koro de Jesuo, Ginneken, Nederlando.*

Alvoko al la honorigo de bildo de la Koro de Jesuo en Romkatolikaj hejmoj, kaj historio de tiucela movado. Lingve sufiĉe bona, sed ne perfekta. Ĉu necesas *devocio, supremacia?* Preferinda estas *Jesuo,* ol *Jezuo.*

M. C. B.

A SELECTION
FROM THE
NEW BOOKS
RECENTLY PUBLISHED

ROMANO DE SAN MICHELE.
Axel Munthe (J. Weleminsky).
cloth 9/–, post 6d.
paper 7/6, post 6d.

HINDO RIGARDAS SVEDLANDON.
L. Sinha cloth 5/9, post 4d.
paper 4/3, post 4d.

LA LONGA VOJO.
Richard Meye cloth 4/9, post 3d.
paper 3/3, post 3d.

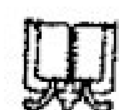
PROGRESADO KAJ LA PASINTECO.
George F. Wates (William Bailey).
cloth 3/6, post 4d.

PETROLO ! Vols. I & II.
Upton Sinclair (W. Bailey).
cloth, each vol. 3/6, post 6d.

ĈEĤOSLOVAKA ANTOLOGIO.
O. Ginz kaj S. Kamaryt.
cloth 12/–, post 6d.
paper 10/6, post 6d.

REMBRANDT, LA MAGIISTO.
M. Muller. cloth 7/–, post 6d.

KAPTITAJ EN NUBIO.
H. Sienkiewicz (Wiĝbertus van Zon).
cloth 4/6, post 5d.
paper 3/–, post 5d.

Order from
British Esperanto Association
142 High Holborn, London, W.C.1.

IN THE CAR—SEPTEMBER

1, **Bristol.** St. Paul's Boys' School, Bedminster.
St. Silas Girls' School, St. Phillip's.
National Boys' School, Clifton.
St. George's School, Deanery Road.
2, National Girls' School, Hotwells.
Boys' Council School, Hotwells.
St. Anne's Junior Boys' School, Brislington.
St. Barnabas Girls' School, City Road.
Toc H, Clifton.
3, Senior Mixed School, Kingsdown.
Senior Boys' School, Brislington.
Castle Boys' School, Castle Green.
4, Boys' School, Wells Road.
Senior Girls' School, St. Anne's Park.
Senior Girls' School, Knowle Park.
Boys' School, Knowle West.
5, **Westbury-on-Trym.** Joint Meeting of Bristol Esperanto Society with Gloucester & Somerset Federation.
6, **Sea Mills.** Adult School.
Bristol. Adult School, Folk House.
Wesley Brotherhood, Lower Ashley Road.
7, Girls' School, Redfield.
Hillfields Park School, Fishponds.
Shirehampton. Portway Senior Girls' School.
8, **Weston-super-Mare.** Propaganda Meeting.
Bristol. Girls' School, Knowle West.
9, **Bath.** West Central School.
Church School, Weston Village.

It will be seen that in the nine days, Sept. 1–9, we visited 21 schools and seven other gatherings: 28 meetings in all, besides a number of visits to isolated Esperantists. Only the possession of the car, of course, made this possible. For arrangements at 19 schools in Bristol we are indebted to official permission kindly given by the Chief Education Officer, and to indefatigable work done by Mr. John Turnbull, who personally visited the Heads concerned, and arranged the tour. We greatly wish that friends in other towns would follow this fine example. With one exception these 21 schools were all elementary. The audiences ranged from 50 to 300 children, and some two to ten teachers were present in each case. It is hoped to follow this up by visits to Bristol Secondary Schools in November, and steps are being taken to develop the interest already aroused.

The Toc H meeting was very friendly: several said that they had come with a strong prejudice against the language, but that this had now disappeared. There is reason to believe that the various propaganda meetings will favourably affect the enrolment at local classes in the autumn session.

We thank the several friends who helped to facilitate this visit to the West, and especially Ges. Westmancote, who gave us a home from home.

CORRESPONDENCE

Letters to the Editor should be as brief as possible. They must be written on one side of the paper, and, if enclosed with other correspondence addressed to the office, on a separate sheet.

PRI NI.

Mi ĵus ricevis *The British Esperantist*, en kiu mi vidis leteron skribitan de S-ro Albert Matthews. Mi ŝatus diri ke miaopinie liaj observaĵoj pravas, kvankam li eble troigas iomete la nombron da sugestoj. La pli ampleksa uzado de la grupaj prezidantoj okazigus pli grandan intereson kaj entuziasmon pri la legado de la *B.E.*, kiu sendube estas bonega sed, laŭ sia grandeco, enhavas iomete altan proporcion de reklamaĵo kompare kun aliaj ĵurnaloj Esperantaj, ekzemple *Franca Esperantisto.* Des pli granda la interesiĝo, ju pli granda—eble !—la gazeto je la sama prezo povus esti.

G. W. KEILLER.

Bromborough, Cheshire.

(*Unu numero de* B.E. *enhavas kutime—krom la kovriloj—2½ paĝojn da reklamo, do en ordinara* 16-*paĝa numero tio okupas malpli ol sesonon de la spaco, kaj en la septembra numero—20-paĝa—nur okonon. Oni memoru, ke la reklamoj helpas pagi la koston de la gazeto : ju pli da reklamoj, des pli da paĝoj por la leganto. Sendube la redakcio de* Franca Esperantisto *estus tre kontenta, se ĝi povus vendi tiom da reklama spaco, kiom ni.*—RED.)

Jen unu el la atenditaj postkartoj pri la letero de S-ro A. Matthews en la septembra *B.E.*

Mi tute konsentas kun li kaj kredas, ke, sen ia malrespekto al nia gazeto, ĝi *povus* esti plibonigata per tiaj novaĵoj. "Kial ne" provi ?

J. HERBERT SULLIVAN.

Stretford, Manchester.

I should like to say how much I enjoyed this month's *B.E.* Its contents have been much more varied and more interestingly arranged during the last few months, and its general appearance brightened by the inclusion of more photographs.

R. ROSSBOROUGH (Age 14).

Buntingford.

T. & G.W. UNION.

There has been some correspondence recently in *The Record*, official organ of the Transport and General Workers' Union, Transport House, Smith Square, London S.W.1.

I wrote to the Editor, and included a suggestion that he might insert a column "or even a paragraph" of Esperanto in *The Record.* I received the following reply :—

"I have your letter of the 12th instant on the subject of Esperanto and have arranged for publication in our September issue." (This is published at the end of the month, I think.—F. M.)

"If there is a general desire for a column on Esperanto in *The Record*, I shall be pleased to provide the space."

So now it is up to the readers. Possibly a suggestion in the *B.E.* that Esperantists who are also members of the Union concerned should back up my proposal, might do some good.

FRED MERCER,
Burnley. *Loka Delegito.*

NEWS from the OFFICE

Jubilee Fund.—This Fund continues to make good progress and to the following donors we extend our grateful thanks :—

	£	s.	d.
Previously acknowledged	751	3	2
R. G. Paton, Saltcoats		10	0
Mrs. Nicholson, London		14	0
W. E. Collinson, Liverpool		3	0
Miss V. Stirling, Coventry		1	0
Miss L. Staveley, Wisbech		3	0
Ges. Westmancote, Bristol		10	0
Mrs. M. E. L. Cox, Hythe		2	6
Mrs. E. M. Kendrick, E. Molesey ..		10	0
F. H. Messer, Oxford		10	0
G. Mell, Darlington		3	0
H. Hunt, Withington		3	0
T. P. Fargher, Douglas		3	0
L. Evans, Merthyr Tydfil		3	0
Anon.		4	0
Anon.		1	5
A. T. Maling, Oxford		4	0
E. Satchell, Eastbourne		3	0
Esperantist 8820	25	0	0
G. A. Dauris, London		3	0
C. Olympio, Gabon		1	9
	£780	15	10

We have received a number of collecting cards issued with the August *B.E.*, but we hope to receive many more within the next few weeks. We shall be pleased to send you another card when yours is full.

Three-Year Plan.—Below we give the figures of the Federations' positions and congratulate the Overseas members on maintaining their lead.

B.E.A. Green Book.—Esperanto, 1936, successor to the popular booklet published last year, is now available. The booklet will be sent at once to all "Friends of Esperanto," and each member will receive a copy on renewal of subscription. Extra copies may be obtained from the office, price 2d., plus ½d. postage. The contents include a report of Esperanto activity in Great Britain, a survey of progress abroad, "Esperanto at-a-Glance" and complete lists of British Delegates and Affiliated Groups.

The Coming Winter.—Programmes of groups and federations are daily coming to hand and it is good to see the many signs of life and activity up and down the country. It is pleasing, too, to receive numerous enquiries from interested people and to hear that in other parts of the country the same awakening interest is being shown. We look forward with confidence to a very prosperous winter. In London alone 34 classes are announced. If you live in the London area we shall be pleased to send you a list of these classes. We have already had a good number of enrolments for our Correspondence Courses.

R. B. Wilkinson,
Secretary.

THREE-YEAR PLAN CUP CONTEST (Second Year).—Figures on 31st August, 1936.

	OBTAINED.					Total	
	M.	F.	J.F.	Groups.	Exams.	Points.	%
1. Overseas	22	5	6	–	51	172	45.87
2. Scottish Fed.	10	19	17	–	114	200	22.22
3. North-Eastern Fed. ..	9	3	3	1	33	104	21.89
4. Yorkshire Fed.	22	20	3	1	42	195	20.53
5. Lancs. & Ches. Fed. ..	24	26	12	–	54	212	20.19
6. South-Eastern Fed. ..	29	9	13	–	9	176	19.56
7. Eastern Fed.	9	4	28	–	30	107	19.45
8. Non-Federated Areas ..	11	1	8	–	6	70	15.56
9. West Midland Fed. ..	14	3	8	–	21	102	12.00
10. Southern Fed.	8	1	3	–	–	44	11.73
11. London Fed.	22	18	10	1	33	191	10.91
12. South Midland Fed. ..	7	5	5	–	–	45	10.00
13. S. Wales & Mon. Fed. ..	–	4	–	1	–	24	8.73
14. Glos. & Som. Fed. ..	3	1	1	–	6	23	5.75
15. East Midland Fed. ..	2	9	5	–	–	24	4.36
16. Northants Fed.	–	–	–	–	–	–	–

M = New Member of B.E.A. F = Friend of Esperanto.
J.F. = Jubilee Fund. P = Points. G = New Group.
Exams.—3 points for Elementary.
6 points for B.E.A. Advanced or R.S.A. Intermediate.

ESPERANTA RADIOPROGRAMO—OKTOBRO, 1936.

Tago kaj Dato.		Horo.	Stacio.	Ondlongo Metroj.	Potenco. Kv.	Pro-gramo.
Dimanĉo :	4, 11, 18, 25	09.00–09.15	Radio Wallonia	201	2	P.
	4, 11, 18, 25	09.15–09.45	Lille	247	60	K.P.
	4, 18	15.00–15.25	Radio Kortrijk	204	5	P.
	4, 11, 18, 25	22.20–23.20	Leningrad	1293	100	P.
	4, 18	22.40–23.10	Hilversum	1875	100	P.
Mardo :	6, 13, 20, 27	18.00–18.10	Moravska-Ostrava	269	11	P.
	6, 13, 20, 27	20.00–20.10	Tallinn	410	20	P.
	6, 13, 20, 27	21.00–**.**	Funchal CT3AQ	75	—	P.
	6, 13, 20, 27	21.30–22.30	Rio de Janiero PRF	31.58	15	P.
Merkredo :	7, 14, 21, 28	14.00–14.20	Paris PTT kaj relajsoj	431	120	K.
	7, 14, 21, 28	22.50–23.20	Leningrad	1293	100	P.
Ĵaŭdo :	1, 8, 15, 22, 29	21.00–**.**	Funchal CT3AQ	75	—	P.
	1, 8, 15, 22, 29	21.45–22.00	Kaunas	1961	7	P.
Vendredo :	2, 9, 16, 23, 30	22.50–23.20	Leningrad	1293	100	P.
Sabato :	10, 24	ĉirkaŭ 15.50	Hilversum	301	60	P.
	3, 17, 31	ĉirkaŭ 17.10	Hilversum	1875	100	P.
	3, 10, 17, 24, 31	19.05–19.20	Roma	31.13 / 420	— / 50	P.
	3, 17, 31	20.05–20.15	Lyon-la-Doua	463	100	P.
	3, 10, 17, 24, 31	21.00–**.**	Funchal CT3AQ	75	—	P.

KODO : P=Parolado. **K**=Kurso.

LASTHORAJ INFORMOJ en paĝo 386.

MOSCOW GOLD ?

A letter to the Editor of *The Patriot*, containing an excellent summary of the contents of our July issue, opens with the following passage :—

It has always been a bit of a poser to know where the Esperanto movement got its money from, but there it is, and there is still plenty of it knocking about if one is to judge from the latest information.

Nevertheless, the Council of the B.E.A. has found it regrettably necessary to call up once again the first half of the Guarantee Fund for this year.

Syllabus for a Four Years' Course in Esperanto, for experimental use in Secondary Schools, together with a set of examination papers at School Certificate standard. Prepared by the Education Committee of the British Esperanto Association. Obtainable from Miss V. C. Nixon, 183 Woodlands Park Road, Bournville, Birmingham. Price 1/2 (including postage).

Esperanto as an Approach to French.—This is an interesting Thesis written by C. K. Ablett, B.A., for the Teaching Diploma of the University of Durham. It may be consulted at the B.E.A. Library. If there is a sufficient demand for copies, these will be obtainable at a cost of 2/6 on application to Miss Nixon, 183 Woodlands Park Road, Bournville, Birmingham.

SAVE YOUR
BRITISH ESPERANTIST
in the new
LYKABOOK SELF-BINDER
You are sure to want to look up some facts later ! Holds 24 numbers.
Price 3/–, postage 6d.
ORDER FROM THE B.E.A.

La prepozicio "po."—En aprila kaj maja *Kristana Gazeto* (riceveblaj kontraŭ resp.-kup. de S-ro H. C. van Leeuwen, Wijhe, Nederlando) S-ro W. Krikke prave rimarkigas, ke en gazetoj kaj libroj ofte troviĝas erara uzado de ĉi tiu prepozicio. Li do citas el *La Malnova Testamento* proksimume 100 Zamenhofajn ekzemplojn de ĝia uzado. Lia valora artikolo pli trafe ol longa teoriado montras la ĝustan uzon de ĉi tiu utila sed malfeliĉa vorteto, kiun kelkaj Esperantistoj nun kutimas misuzi laŭ propra kaprico, kaj poste trovi nekontentiga !

Glumarkoj.—Ni ricevis de la firmo Ant. Prazak, Jabloné n. Orl., Ĉeĥoslovakujo, specimenojn de div. glumarkoj : inter ili *Ĉeĥoslovakaj Kasteloj* (8 bildoj), 100 ekz. por du respondkuponoj, kaj *Samideanaj Devizoj* (du serioj, po 6 bildoj), 100 ekz. por du respondkuponoj, inkluzive de afranko.

CLASSES IN ESPERANTO

WINTER SESSION—1936–37.

LONDON POSTAL DISTRICT.

City Literary Institute (Classes meet at Westminster City School, Palace Street, S.W.1). *Elem.* Wed. 7.30–9.30. *Continuation* Tue. 7.30–9.30.

John Woolman Educational Settlement, Memorial Buildings, Roscoe St., E.C.1. *Elem.* Mon. 7.30–9.30.

"Marylebone" Commercial Institute, Upper Marylebone St., Gt. Portland St., W.1. *Elem.* Tue. 7.30–9.30.

Goldsmiths' College (University of London), Lewisham High Rd., New Cross, S.E.14. *Elem.* Wed. 7.30–9.30.

"Balham and Tooting" Commercial Institute, Tooting Broadway, S.W.17. *Elem.* Thu. 7.40–9.40, *Adv.* Fri. 7.40–9.40.

Bow and Bromley Commercial Institute, Coborn St., E.3. *Elem.* Mon. and Thu. 8.30–9.30.

Bethnal Green Men's Institute, E.1. Thu. 8–10.

Ealing Technical Institute, Warwick Road, W.5. *Elem.* Fri. 7.15–9.15, *Adv.* Mon. 7.15–9.15.

London Esperanto Club, Fred Tallant Hall, 153 Drummond St., N.W.1. *Continuation* Fri. 6.45–8.15.

Walthamstow Educational Settlement, Greenleaf Road, Hoe St., E.17. *Elem.* Wed. 8–10.

Workers' Esperanto Club, 144 High Holborn, W.C.1 (entrance in Silver St.) *Elem.* Sat. 6.30–7.30, *Study Circle* Sat. 7–8.

North London Esperanto Club, Adult School Hall, Commerce Road, N.22. *Elem.*, *Int.* and *Adv.* Fri. 7.30–10.30.

Balham Esperanto Society, 20 Badminton Road, S.W.12. *Elem.* Mon. 2.30–4, Tue. 7–9.30.

International Friendship League, S. London Esperanto Group, Trinity Schools, Swan Street, S.E.1. *Elem.* Mon. 7–9.

Finchley Esperanto Society, Stanhope Road Schools, Tally Ho ! Corner, N.12. *Elem.* Wed. 7.30–10.

British Labour Esperanto Association, Hammersmith Branch, particulars from T. M. Amasanti, 50 Lancaster Road, W.11. Islington Branch, Co-operative Hall, 129 Seven Sisters Road, N., *Elem.* Thu. 8–10.30. Paddington Branch, Workers' Circle, 5 Arundel Gardens, W.11. *Elem.* and *Adv.* Wed. 7.45. Stepney Branch, 65 Plumbers Row, Whitechapel, E.1. *Elem.* Wed. and Thu. 8.15. Stoke Newington Branch, particulars from A. Diamond, 264 Evelyn Court, Amhurst Road, E.8.

PROVINCES.

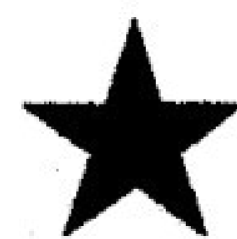
Birmingham.—Bournville Continuation School. *Elem.* Mon. 7.30–9.30, *Int.* 7.30–9.30. Bournville Evening Institute, Village School. *Elem.* Thu. 7.30–9.30. 183 Woodlands Park, Road, Bournville. *Adv.* Tue. 8.0. 118 Selly Park Road, Bournville. *Int.* Thu. 7.30. Tinker's Farm Junior Evening Institute, Northfield. *Elem.* Wed. 7.30.

Cheltenham.—Technical College, St. Margaret's Road. *Elem.* Tue. 7.30.

Gerrards Cross.—Particulars from F. S. Leigh-Browne, Windyridge, St. Mary's Way. (Phone 899).

Ilford.—Junior and Senior Evening Institutes (at Ilford County School, Cranbrook Road). Particulars from Miss P. Strapps, 50 Woodlands Road.

IF YOU CANNOT ATTEND A CLASS—

ORGANISE YOUR LEISURE

BY ENROLLING NOW FOR A

STANDARD CORRESPONDENCE COURSE

AND BE "AT HOME" WITH

ESPERANTO

There are Three Courses—

PRELIMINARY—ADVANCED TRANSLATION.

A PROSPECTUS OF ANY WILL BE SENT FREE ON REQUEST.

British Esperanto Association

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1

Liverpool.—Esperanto Society, 18 Colquitt St., Bold St., Liverpool 1. *Elem.*, *Int.* and *Literary Circle* Tue.

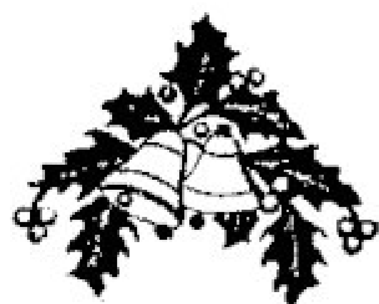
Perivale and Greenford.—Particulars from J. R. Duncan, 31 Rosedene Avenue, Greenford, Mx.

Oldham. School of Commerce, Greengate St. Mon. 7.30–8.30.

Romford. Dury Falls Evening Institute, Upminster Road, Hornchurch. *Elem.* Tue. 7.30–9.30, *Adv.* Mon. 7.30–9.30.

In addition to the above, details of which were received up to the time of going to press, classes will be held in many other centres. Applications should be made to the Local Delegates of the B.E.A. (see September issue) or to the Secretaries of Local Groups (see August issue). Local addresses may be obtained from the Office of the B.E.A., 142 High Holborn, London W.C.1 (Phone Holborn 4794).

GREETINGS
FOR
CHRISTMAS
AND/OR THE
NEW YEAR

NOW is the time to choose your Private Greeting Cards.

SEND for sample book of distinctive cards. 17 different designs PRINTED IN ESPERANTO with your own name and address

Enclose 6d. to cover postage—allowed on first order.

British Esperanto Association
142 High Holborn, London, W.C.1.

FEDERACIA.

Lancashire and Cheshire.—Konferenco okazos 3 okt. en Burnley.

London.—Nova adreso de la Sek. : 43 Frensham Road, S.E.9.

Konferenco okazos 10 okt., je 3.30 ptm., en Stirling Hall, Stuart Crescent, N.22 (Wood Green Und., Piccadilly Line). Komuna socia kunveno kun Federacioj **Eastern** kaj **South Midland** je 5.0 ptm.

Southern.—Konferenco okazos 24 okt. en St. Laurence Hall, Abbey Street, Reading, je 3a horo. Teo kaj interfratiĝa horo je la 5a. Sekvos publika kunveno je la 7.30, kun teatraĵo *The Two Rings*.

Yorkshire.—Oni kunvenos en Davy's Café, All Saints' Square, Rotherham, 24 okt. je la 4a horo. Manĝo je la 6a (sciigu al F-ino K. M. Daws, 104, Far Lane, Eastdene, Rotherham, antaŭ 20 okt.) kaj sociala vespero je la 7.30. Tuta kosto po 3ŝ. 3p.

LOKA.

Birmingham.—23 okt., W. M. Appleby : "Kantoj en Esperantujo."

Cheltenham.—Ĉe lunĉo de la loka Rotaria Klubo, en Queen's Hotel, 25 aŭg., S-ro W. M. Appleby ("Pomo") parolis pri : "Internacia Lingvo." Aperis detala raporto en *Gloucestershire Echo.*

Liverpool.—Ŝanĝo de vespero, de merkredo al *mardo.* Kunvenejo kiel antaŭe, 18 Colquitt Street, Bold Street, Liverpool 1.

London Club.—2 okt., E. W. Woodruff : "La aero" ; 9, Kantvespero ; 16, B. E. Long, B.A. ; "Rasproblemoj en Eŭropo" ; 23, La membroj : "Se mi estus Diktatoro" ; 30, F-ino I. C. Fortey, M.A. : "Vojaĝado per Esperanto," kun lumbildoj.

London, Workers' Club.—3 okt., "Taskoj de laborista Esperanta organizo" ; 10, Internacia Vespero ; 17, Diskuto pri S.A.T.-Gazetoj.

London, Diservo. — 11 okt. en preĝejo St. Ethelburga, 72 Bishopsgate, je 3.30. Parolis F-ino A. M. Stacy. Kantos F-ino Bull.

Manchester.—Broŝuro *Adult Education*, eldonita de Manchester Education Committee, enhavas detalojn pri la agado de la loka Esperanto-Unuiĝo.

Nottingham.—1 okt., F-ino E. Richardson parolos ; 15, Komuna Kantado kaj Voĉdonado.

Sheffield Central Club.—9 okt., S-ino M. I. Gardner : "La Anglaj Lagoj."

LIVERPOOL PEACE WEEK.

In connection with this event, 28th Sept. to 4th Oct., the Liverpool Esperanto Society has arranged for an Esperanto stall in the Bluecoat School, and an Esperanto display in the "Peace Shop" in Dale Street.

NEW CLUB.

Cricklewood.—The North-West London Esperanto Club will meet every Monday evening at 51 Teignmouth Road, N.W.2, at 8.30. Classes for beginners and advanced students. Visitors welcome.

The Limit, Official Organ of the Bristol District Council of the Union of Post Office Workers, is edited by our *samideano* W. F. Westmancote. The September number contains an article on "A French Telephone Experiment," translated from *La Interligilo de la P.T.T.*

OFFICIAL NOTICES

President : G. D. Buchanan, F.R.A.S.
Hon. Secretary : Bernard Long, B.A.
Hon. Treasurer : W. A. Gething, B.SC.
Secretary : R. B. Wilkinson.
Propaganda Secretary : M. C. Butler, M.R.S.T.

NEW FELLOW.

John Steele, *Southport.*

NEW MEMBERS.

Brigden, W. J.	*London, S.W.*17.
Carlyon, Miss W. D.	*Bodmin.*
Edward, D. D.	*Arbroath.*
Emmett, Arnold	*Halifax.*
Gibbs, Miss Claudine	*London, S.W.*16.
Hanson, Miss Nellie	*Halifax.*
Jevons, Miss V. Mary	*Ackworth.*
Johnston, J. A.	*Carshalton.*
Kenrick, Miss Dorothy	*Brighton* 7.
McLaren, Richard J.	*Christchurch, N. Zealand.*
Morey, William J.	*Chichester.*
Muir, Miss Edith	*Vancouver, B.C.*
Nash, William K.	*Crewe.*
Newlands, Roy	*London, N.W.*3.
Norkett, Edward	*London, S.W.*11.
Prince, A.	*Letchworth.*
O'Brien, Peter S. V.	*London, S.E.*14.
Ockey, E. P.	*London, E.*8.
Robertson, Rennie G.	*Edinburgh.*
Roe, James M.	*Arnside.*
Russell, James	*Glasgow C.*3.
Solan, Miss D. A.	*London N.*15.
Smith, Harry	*Nuneaton.*
Stevens, E. E.	*Glasgow.*
Stirling, Miss V.	*Coventry.*
Waring, V. A. T.	*Bangor.*
Weston, W. R.	*Barnsley.*
Williams, Miss I.	*Eastbourne.*
Williamson, T. B.	*Leeds* 2.

NEW DELEGATE COUNCILLOR.

North London Club : T. Walker.

DONATIONS TO B.E.A. DURING AUGUST, 1936.

General Funds : C. Olympio, 1/–.
Motor Car and Propaganda Fund : A. McDonald, £2. 2s. ; D-ino G. Hickling, 5/– ; C. Olympio, 1/–.

B.E.A. EXAMINATIONS.

Diploma.—*Cyril Charles Simmons, *London N.*20.
Preliminary.—Miss W. D. Carlyon, *Bodmin.*
* *Denotes Distinction.*

R. B. WILKINSON,
Secretary.

EDZIĜO.

Hide–Egerton.—S-ro William W. Hide, Delegito en Southsea kaj Prezidanto de la Grupo en Portsmouth, kun F-ino Florence Irene Egerton, ano de la sama Grupo, la 5an de septembro, 1936. Adreso : "Nia Domo," 144 Devonshire Avenue, Southsea, Hants.

La redakcio kore gratulas kaj bondeziras.

MORTOJ.

Hay.—En Wallasey, Cheshire, en marto, S-ro A. Hay, membro de B.E.A. kaj dumviva membro de U.E.A.

Hymans.—En aŭgusto, S-ro L. L. Hymans, membro de B.E.A. dum du jaroj, en London S.E.26.

Miles.—En Hawick la 9an aŭgusto, Margaret Miles, vidvino de Robert Miles.

La redakcio kondolencas kun la familianoj.

NOW OUT!—No. 1 of

THE WORLD CITIZEN 2d

STANDS FOR

● **THE WORLD STATE**
as the goal at which all progressive parties should aim.

● The placing of all Armaments in the hands of a democratic World Authority.

● The setting up of a World Tribunal with power to revise Treaties (the present international Court of Justice can only interpret Treaties).

● One level of education throughout the world, and ultimately one language ; to this end it recommends Esperanto as an auxiliary tongue and its use to attain a common world culture based on the teaching of Universal Evolution.

● One world currency, and a financial system which will properly fulfil the function of money, i.e., the distribution of all goods and services that can be produced where they are wanted.

● The abolition of competitive Sovereign States, warring one with another for the markets of the world, and their supersession by a system of regional governments and Federal World Boards.

*No. 1, besides articles in support of the 6 points given here, cartoon, illustrations, and a practical plan to prevent another war, gives full details of COSMOPOLIS, which includes on its Advisory Council H. G. Wells, Olaf Stapledon, Gerald Heard, Eden Paul, etc., the movement devoted to World **Federation.***

ORDER TO-DAY from W. H. SMITH & SON or direct from the Publishers.

Single copy - 2½d. 6 issues - 1/3 12 issues - 2/6
Write to : (stamps will do).
THE WORLD CITIZEN, 2 Hanway Place, London, W.1.
To avoid delay please give this address to your Newsagent when ordering.

ĈIELARKA STANDARO

INTERNACIA KOOPERATIVA GAZETO

LA BRITA ESPERANTISTA ASOCIO estas elektita kiel Brita Agento por tiu ĉi monata ĵurnalo

Abono :
7ŝ. 6p. jare.
2ŝ. 0p. kvaronjare.

VIZITO DE LERNANTINOJ AL ANGLUJO—PASKO, 1937

Moderna, bone ekipita, popollernejo en Birmingham, Anglujo, kie oni instruas Esperanton, deziras inviti lernantinojn, de aĝoj 11–17 jaroj, el aliaj landoj, pasigi unu semajnon, de sabato, 27 marto ĝis sabato, 3 aprilo, 1937, por interkonatiĝi, per Esperanto, kun la anglaj lernantinoj.

La kosto, sen vojaĝelspezoj, sed inkluzive de loĝejo en la lernejo mem, manĝaĵoj, kaj ekskursoj, estos nur po dek-kvin ŝilingoj (15/–), por persono, por la tuta semajno.

Estas necese, ke ĉiu grupeto estu prizorgata de responda persono. Pri la vojaĝelspezoj al Birmingham oni devas sin informi ĉe naciaj turistagentejoj kaj havigi la necesajn biletojn. Aranĝoj estos farataj por renkonti la grupojn en Londono.

Dum la semajno, oni vizitos la ĝardenvilaĝon Bournville kaj ĉokolad-fabrikejon de Cadbury, kaj oni faros ekskurson al Stratford-on-Avon, la koro de la distrikto de Shakespeare.

Estas bonega okazo, ne nur por vidi belan anglan kamparon, sed ankaŭ por viziti faman industrian urbon, partopreni interesajn festetojn kaj ekskursojn, kaj fari internacian amikecon.

Se vi deziras akcepti ĉi-tiun bonegan inviton, bonvolu skribi, tiel frue kiel eble, al Fraŭlino N. Sheppard, Tinker's Farm School, Northfield, Birmingham, Anglujo.

SMALL ANNOUNCEMENTS

(1d. per word. Minimum 1/– per issue. Prepaid).

Copy must be received at our offices by the 6th of the month for insertion in the next issue.

Stamps.—Abyssinia (March, 1936) scarce used set of 5 provisionals, complete 1/6 ; 50 different Egypt 1/6 ; 200 different French Colonials 3/– ; 100 Greece 2/6. Postage extra. W. M. Appleby, 32 Clarence Street, Cheltenham.

The "Good Companion" portable typewriter can be supplied with either English or Esperanto keyboards. It has 88 characters ; two colour ribbon ; stencil switch—in fact all the essentials of a modern writing machine. Write for particulars to the Imperial Typewriter Co., Ltd., Leicester. Please mention the *British Esperantist.*

Book on Herbs that cure and how to use them. 2d. post free. Trimnells, The Herbalists, 144 Richmond Road, Cardiff.

The Standard English-Esperanto Dictionary for students and users of Esperanto is "Fulcher and Long." It gives Esperanto translations of thirty thousand English words, and shows the constituent parts of compound Esperanto forms. Cloth bound, 350 pp. Published by E. Marlborough & Co., Ltd. Obtainable through any bookseller, or from the Office of *The British Esperantist,* price 7/6 (by post 8/–).

The British Labour Esperanto Association (non-party, non-sectarian) puts Esperanto to practical use in promoting international working-class friendship. Publishes 3 periodicals. Send 3d. for enquirers' packet to the secretary, S. J. Smith, 36 Womersley Rd., London N.8.

Wanted : Copy of *La Plena Vortaro.* John Westwood, 20 Heriot Place, Edinburgh.

Dezirata : *Historic Note-book* (Brewer). Sendu prezon al S-ro L. A. Churchill, 225 St. Thomas' Rd., Derby.

THE BRITISH ESPERANTIST

Publishers (Eldonistoj) :
THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC.,
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1. *Telephone :* HOLBORN 4794.

Editor (Ĉefredaktoro) : FRED WADHAM.
Literary Editor (Literatura Redaktoro) : MONTAGU C. BUTLER, M.R.S.T.

RATES OF SUBSCRIPTION *(including postage to any part of the world)—Twelve months,* 2/6. *Single copies, Three Penny Stamps. (Free to B.E.A. members).*

ADVERTISEMENT RATES *will be quoted on application to the Secretary of the B.E.A.*

JARABONO : 3 svisaj frankoj. Unuopaj ekzempleroj : po 30 centimoj (aŭ unu respondkupono). Oni sendu manuskriptojn al la Ĉefredaktoro. Li resendos nur tiujn manuskriptojn, kiujn akompanos afrankita koverto, aŭ respondkupono. Li rezervas la rajton fari korektojn laŭbezone.

MANUSCRIPTS *should be typewritten, and be addressed to* THE EDITOR. *The Editor does not hold himself responsible for loss or damage, nor does he undertake to return manuscripts unaccompanied by a stamped addressed envelope. He is not necessarily in agreement with views expressed in signed articles, but accepts responsibility for those unsigned. Matter should be received by the 8th of the month.*

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION *consists of Fellows, Members, Affiliated Groups, and Federations. The Annual Subscriptions are :— Fellows,* 21/– ; *Members,* 5/– ; *Junior Members (under 18),* 2/6 ; *Life Fellowship,* £12. 12s. 0d. ; *Life Membership,* £5. *(See prospectus).*